

Πεκίνο, 3 Ιουνίου 2002
(τοπική ώρα: 20.30)

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ**

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά τις συνομιλίες που είχε με την πολιτική ηγεσία της Κίνας, παραχώρησε συνέντευξη Τύπου στους Έλληνες δημοσιογράφους.

Στην εισαγωγική τοποθέτησή του ο Πρωθυπουργός τόνισε τα εξής:

«Είχα σήμερα την πρώτη ημέρα συνομιλιών με την πολιτική ηγεσία της Κίνας. Συνάντησα τον Πρόεδρο Jiang Zemin και τον Πρωθυπουργό Zhu Rongji. Κατά τις συνομιλίες αυτές διαπιστώσαμε ότι οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών είναι ιδιαίτερα καλές και θα πρέπει να συνεχίσουμε αυτήν την πορεία.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε μερικά πιο ειδικά θέματα, τα οποία μας απασχόλησαν:

- Η Ελλάδα, όπως γνωρίζετε, αναλαμβάνει την Προεδρία της Ε.Ε. από 1.1.2003. **Η Ε.Ε. έχει μία συμφωνία με την Κίνα, εφαρμόζει μία ειδική πολιτική γι αυτήν και κάθε χρόνο το Σεπτέμβριο γίνεται μία συνάντηση κορυφής ανάμεσα στην Κίνα και την Ε.Ε.** Εμείς, ως Προεδρία το πρώτο εξάμηνο του ερχόμενου έτους, θα προετοιμάσουμε βεβαίως και αυτή τη συνάντηση του Σεπτεμβρίου, στην περίπτωση του 2003 στην Ιταλία και στην περίπτωση του τρέχοντος έτους στην Κοπεγχάγη. Ως εκ τούτου, και στη Δανία θα παρακολουθήσουμε την εξέλιξη, όπως συνεννοηθήκαμε, για να δούμε ποια θέματα ενδιαφέρουν την Κίνα και ποια θέματα μπορούμε να προωθήσουμε. Γιατί μας ενδιαφέρει να υπάρχει μια στενή σχέση ανάμεσα στην Κίνα και την Ε.Ε. Μας ενδιαφέρει, πρώτα απ' όλα, γιατί η Κίνα είναι μία από τις μεγαλύτερες αγορές του κόσμου. Αλλά μας ενδιαφέρει, επίσης, διότι στις διεθνείς σχέσεις εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχει ένας πολυπολικός κόσμος, να δημιουργούνται νέες ισορροπίες που να βοηθούν την ειρήνη και διότι η Κίνα είναι μία πάρα πολύ σημαντική δύναμη, η οποία μπορεί να επέμβει αποφασιστικά σε θέματα που αργά ή γρήγορα μπορεί να έχουν επιπτώσεις σε μας. Σήμερα, για παράδειγμα, θα γίνει μία συνάντηση του Προέδρου της Κίνας με τον Πρωθυπουργό της Ινδίας και τον Πρόεδρο του Πακιστάν. Θα συζητηθεί το ινδο-πακιστανικό θέμα. Αυτό μοιάζει να βρίσκεται πολύ μακριά από μας, αλλά από την άλλη πλευρά καταλαβαίνετε ότι, αν υπάρχει

ένταση, αν υπάρχει πόλεμος, αν υπάρχει πιθανότητα χρήσης πυρηνικών όπλων, δεν είμαστε ποτέ τόσο μακριά, είμαστε πολύ κοντά. Επίσης, η Κίνα διαδραματίζει ένα ρόλο για τις εξελίξεις στο Αφγανιστάν, για τις σχέσεις Ε.Ε. και ΗΠΑ με τον αραβικό κόσμο. Επομένως, μπορεί και εκεί να παρέμβει και εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να ακολουθηθεί μία πολιτική ειρήνης. Και στην πολιτική αυτή η Κίνα μπορεί να συμβάλλει. Πρώτο, λοιπόν, θέμα που συζητήσαμε, ήταν αυτό.

- **Το δεύτερο θέμα των συζητήσεων ήταν οι οικονομικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών.** Από τις οικονομικές σχέσεις, μπορώ να αναφέρω κυρίως τον τουρισμό. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μία διαπραγμάτευση ανάμεσα στην Κίνα και την Ε.Ε. για να θεωρηθεί το σύνολο της Ε.Ε. ως ένας χώρος τουριστικής προτίμησης, τουριστικής συνεργασίας. Εμείς πιστεύουμε ότι μπορεί να υπάρχουν και διμερείς συνεννοήσεις με την Κίνα, που θα αφορούν την Ελλάδα, μέσα στο πλαίσιο το οποίο καθόρισε η Ε.Ε. Το κύριο θέμα διαφοράς είναι η ρήτρα επανεισδοχής, δηλαδή, σε περίπτωση που έρθουν Κινέζοι τουρίστες στην Ε.Ε. ή στη χώρα μας και δεν επιστρέψουν στον τόπο τους, όπως κανονικά έχει συμφωνηθεί, να μπορούμε να τους στέλνουμε πίσω. Η Κίνα είχε προβάλλει μέχρι τώρα σθεναρή άρνηση σε μία τέτοια ρήτρα. Από τη συζήτησή μου με τον Πρωθυπουργό προέκυψε ότι είναι διατεθειμένοι να εξετάσουν αυτό το θέμα και ο Πρωθυπουργός δήλωσε ότι δεν βλέπει πως αυτό είναι ένα εμπόδιο που δεν μπορεί να ξεπεραστεί. Αυτό το θεωρώ πολύ θετικό διότι, όπως καταλαβαίνετε, αν εμείς ως Ελλάδα συνάψουμε αυτή τη συμφωνία, θα εξασφαλίσουμε και μία ροή τουριστών από την Κίνα, η οποία είναι τεράστια πληθυσμιακά χώρα και ένα σημαντικό ποσοστό των πολιτών της έχει την οικονομική δυνατότητα για τέτοια ταξίδια. Αλλωστε, πολλοί Κινέζοι έρχονται και στην Ελλάδα, αυτήν τη στιγμή. Έρχονται και μέσω Ιταλίας. Υπάρχει, λοιπόν, δυνατότητα μεγάλης αύξησης του τουρισμού και θα προχωρήσουμε αυτή τη διαπραγμάτευση.
- **Ένα άλλο θέμα που αφορά την οικονομική συνεργασία είναι η γεωργία.** Υπάρχει ενδιαφέρον της Κίνας για την καλλιέργεια της ελιάς. Εμείς είμαστε πρόθυμοι να τους παράσχουμε τεχνογνωσία και να προωθήσουμε βεβαίως και τις εξαγωγές ελαιόλαδου. Συμφωνήσαμε να στείλουμε εμπειρογνώμονες στην Κίνα για να βοηθήσουν τους Κινέζους στο να διαπιστώσουν αν μπορούν να καλλιεργήσουν την ελιά. Εγώ πιστεύω -και αναφέρομαι στο πρόσωπό μου, γιατί υπάρχει και η άποψη στην Ελλάδα ότι αυτό πρέπει να το κρατάμε ως επτασφράγιστο μυστικό- ότι αυτό δεν είναι σωστό. Αντιθέτως, πιστεύω ότι πρέπει να βοηθήσουμε τους άλλους να αναπτύσσονται. Ετσι και εδώ με την τεχνογνωσία μας έχουμε τη δυνατότητα να συμβάλλουμε στην εξέλιξή τους.

- **Θέλω επίσης να σας ενημερώσω ότι υπογράφηκε μία συμφωνία, η οποία αφορά τον τομέα της δασοπονίας.** Ενδιαφέρονται για τα θέματα πυρόσβεσης, για τα οποία εμείς, δυστυχώς, έχουμε αποκτήσει μία αρκετά μεγάλη τεχνογνωσία.
- **Ακόμη υπογράφηκε και μία άλλη συμφωνία για την αποφυγή διπλής φορολογίας.** Και αυτό το θέμα είναι πολύ θετικό, γιατί όπως θα ξέρετε τέτοιες συμφωνίες είναι αρκετά δύσκολο να υπογραφούν, διότι υπάρχουν πάντα τα ναυτιλιακά συμφέροντα που χρειάζονται μία ιδιαίτερη μεταχείριση. Η συμφωνία αυτή αποτελεί μια μεγάλη επιτυχία γιατί θα εξυπηρετήσει πολύ και τις ελληνικές επενδύσεις εδώ και τις όποιες δραστηριότητες αναπτυχθούν από την Κίνα στην Ελλάδα.
- **Ένα άλλο θέμα που συζητήσαμε είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες.** Είναι φυσικό να συζητάμε για τους Ο.Α.. Θέλουν και αυτοί να αποκτήσουν εμπειρία από μας. Γι αυτό στην αντιπροσωπεία μας μετέχει και ο Γενικός Γραμματέας του υπουργείου Πολιτισμού για τους Ο.Α. Συναντήθηκε ήδη με αρμόδιους εδώ και θα συναντηθεί και με τον Αντιδήμαρχο του Πεκίνου, που έχει αναλάβει τη διοργάνωση των Ο.Α. του 2008. Η ολυμπιακή συνεργασία, όσο περνάει ο καιρός, θα είναι πιο στενή και θα εξασφαλίσει μία καλύτερη σχέση ανάμεσα στις δύο χώρες.
- **Συζητήσαμε, επίσης, τα θέματα που αφορούν την ελληνική ναυτιλία, την αύξηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.** Όπως γνωρίζετε η Ελλάδα, για παράδειγμα, ενώ έχει μεγάλο έλλειμμα στις εμπορικές συναλλαγές με την Κίνα, σε ορισμένους τομείς είναι προωθημένη, όπως στις εξαγωγές και την κατεργασία μαρμάρου. Συμφωνήσαμε ότι θα πρέπει να παρακολουθήσουμε από πιο κοντά, κυρίως την εκπαίδευση Κινέζων από δικά μας στελέχη, για να μπορέσουν να οργανώσουν ελληνικές επιχειρήσεις, ώστε να έχουν παρουσία στην κινεζική αγορά.
- **Θίξαμε βεβαίως, κατά τις συζητήσεις μας, και άλλα θέματα που ενδιαφέρουν εμάς, όπως το Κυπριακό, τα ελληνο-τουρκικά. Μιλήσαμε επίσης και για τη διεθνή συγκυρία, το ρόλο των ΗΠΑ στη διεθνή σκηνή, τις σχέσεις της Κίνας με τις ΗΠΑ, τις σχέσεις με τη Ρωσία, την τελευταία συμφωνία της Ρωσίας με το ΝΑΤΟ, το θέμα της Μέσης Ανατολής.** Και οι δύο πλευρές διαπιστώσαμε ότι θα πρέπει να καταβληθεί μία μεγάλη προσπάθεια για να κλείσει αυτή η κρίση στη Μ.Α.. Συζητήσαμε ακόμη και για τις σχέσεις με τις αραβικές χώρες, ιδίως μετά την 11^η Σεπτεμβρίου.
- **Θέλω, επίσης, να τονίσω ότι μεταξύ Ελλάδας και Κίνας υπάρχει και μία συμφωνία για διπλωματική συνεργασία.** Η τελευταία διπλωματική συνάντηση έγινε το 2001. Συμφωνήσαμε

να επεκτείνουμε το εύρος των θεμάτων που θα συζητούνται σε αυτή τη διυπουργική συνεργασία και να πυκνώσουμε τις επαφές, ακριβώς για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε ορισμένα θέματα, τα οποία ανέφεραν ο Πρόεδρος και ο Πρωθυπουργός της Κίνας.

- **Στον πολιτιστικό τομέα εμείς προθυμοποιηθήκαμε -επειδή τους ενδιαφέρει ο κινηματογράφος- να οργανώσουμε μία εβδομάδα κινέζικου κινηματογράφου στην Αθήνα και να υπάρχει μία αντίστοιχη εβδομάδα για τον ελληνικό κινηματογράφο στην Κίνα.** Ιδίως να υπάρχει μία συνεργασία στον τομέα των αρχαιολογικών ανασκαφών, των αποκαταστάσεων και την εκτίμηση-επεξεργασία αρχαιολογικών ευρημάτων κλπ..

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι η πρώτη ημέρα επαφών και συνομιλιών ήταν ιδιαίτερα γόνιμη, διότι πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τα μεγέθη. Βρισκόμαστε στην πληθυσμιακά μεγαλύτερη χώρα του κόσμου, η οποία από άποψη έκτασης είναι επίσης μία από τις μεγαλύτερες χώρες του κόσμου και βεβαίως διαδραματίζει έναν τεράστιο ρόλο στην Ασία και σε ολόκληρο τον κόσμο. Έχουμε κάθε συμφέρον να έχουμε μία καλή επαφή, μία ανθρώπινη σχέση με την ηγεσία της Κίνας και να υπάρχει ένας ανοικτός διάλογος, που είναι ιδιαίτερα ειλικρινής. Μπορούμε να ανταλλάσσουμε για όλα τα θέματα γνώμες. Αυτό πράγματι και έγινε και για το λόγο αυτό θεωρώ τη σημερινή ημέρα ιδιαίτερα θετική.

Να σας ενημερώσω επίσης ότι ο Πρόεδρος της Κίνας με παρακάλεσε να μεταφέρω την πρόσκλησή του στον κ. Στεφανόπουλο να έρθει εδώ στην Κίνα, όπως κι εγώ κάλεσα τον Πρωθυπουργό της Κίνας να επισκεφθεί την Ελλάδα. Και όπως μου είπε, έχουμε πάντα μία ανοικτή πρόσκληση να ξανάρθουμε και εγώ και εσείς.

Αυτά από πλευράς μου, ακούω τις ερωτήσεις σας.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, ακούσαμε αυτά που είπατε για τις δικές μας αντιλήψεις, τις δικές μας κρίσεις, τις δικές μας απόψεις σε ό,τι αφορά την Κίνα, το ρόλο της διεθνώς κ.λπ. Οι συνομιλητές σας (και ο Πρόεδρος της Κίνας και ο Πρωθυπουργός της Κίνας), είχαν τίποτε εντελώς ιδιαίτερο να αναφέρουν, για παράδειγμα, για την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ NATO και Ρωσίας ή για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Ευσταθιάδη, επειδή είπατε αν είχαν κάτι ιδιαίτερο να αναφέρουν και εγώ δεν το ανέφερα αυτό, αλλά πρέπει να το αναφέρω και να το τονίσω, ήταν ότι έχουν μια πολύ μεγάλη εκτίμηση για τον ελληνικό πολιτισμό, για την ελληνική προσφορά, όσον αφορά την τέχνη, τη φιλοσοφία κ.λπ. και θεωρούν -επειδή και αυτοί έχουν μια μεγάλη προσφορά- πως οι δύο λαοί έχουν κάποια πνευματική συγγένεια.

Σε αυτά που με ρωτήσατε, όσον αφορά την υπογραφή της Συμφωνίας ανάμεσα στο NATO και τη Ρωσία ήταν θετικοί. Βλέπουν ότι αυτή η

εξέλιξη μπορεί να συντείνει σε μια σταθεροποίηση του κόσμου και δεν θεωρούν ότι η Ρωσία, κατά κάποιο τρόπο, αποσπάται από πρώην συμμάχους. Συνεχίζουν να έχουν πολύ καλές σχέσεις και έτσι θα συνεχίσουν και στο μέλλον. Δηλαδή, το κλίμα ήταν απόλυτα θετικό, ως προς αυτό το θέμα.

Όσον αφορά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχω να σας πω πως γενικά η άποψή τους για την Ένωση είναι -επειδή όπως γνωρίζετε το μέγεθος είναι τόσο μεγάλο- πως θεωρούν ότι μια πορεία ενοποίησης της Ευρώπης είναι κάτι το αυτονόητο, το οποίο πρέπει να εξακολουθήσει και μάλιστα -θα έλεγα- κατά τρόπο εντατικό. Η άποψη των Κινέζων είναι πως όσα συζητούνται για το μέλλον της Ευρώπης, για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν τους απασχολούν ιδιαίτερα, γιατί θεωρούν, κατά κάποιο τρόπο, πως η ενοποίηση της Ευρώπης είναι μια ανάγκη. Πιστεύουν πως η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαδραματίσει κι αυτή ένα ρόλο στα διεθνή δρώμενα.

Παράλληλα, επισημαίνουν, επειδή χρησιμοποίησα και πριν τον όρο «πολυπολικός κόσμος», ότι οι πρωταγωνιστές των παγκοσμίων σχέσεων είναι οι ΗΠΑ, αλλά και η Ε.Ε. Θέλουν να βλέπουν την Ένωση σε αυτό το ρόλο. Μάλιστα, ο Πρωθυπουργός της Κίνας μου είπε πολύ χαρακτηριστικά ότι όσο πιο δυνατή είναι η Ένωση, τόσο πιστεύουν ότι είναι πιο χρήσιμο για τον κόσμο.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ: Για την Ταϊβάν δεν είπαν τίποτε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Για την Ταϊβάν ευχαρίστησαν την Ελλάδα για την πολιτική που ακολουθεί της «μιας Κίνας και των δύο οικονομικών συστημάτων». Η Ελλάδα, όπως γνωρίζετε, έχει την πολιτική ότι αναγνωρίζει τη Δημοκρατία της Κίνας, ως το κινεζικό κράτος. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει περίπτωση να αναγνωριστεί η Ταϊβάν, ως άλλη κινεζική οντότητα.

Γ. ΚΑΡΕΛΙΑΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, θα θέλατε να κάνετε ένα σχόλιο για όσα έχει πει στην Αθήνα ο κ. Αλέκος Παπαδόπουλος;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Καρελιά, γνωρίζετε πολύ καλά ότι ποτέ στο εξωτερικό δεν έχω κάνει σχόλια για εσωτερικές υποθέσεις και ούτε πρόκειται να το κάνω τώρα.

Ο κ. Παπανδρέου μου θυμίζει ότι στη συζήτηση που έγινε με την πολιτική ηγεσία της Κίνας εκφράστηκε η εκτίμηση για τη θέση της Ελλάδας σε διεθνή θέματα, όπως τα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή. Χαρακτηριστικά είπε ο Κινέζος Πρωθυπουργός ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα, την οποία εμπιστευόμαστε. Το κλίμα της όλης συζήτησης, πράγματι, ήταν -όπως σας ανέφερα προηγουμένως- ένα κλίμα ανοικτό. Ένα κλίμα, όπου οι δύο συζητούντες μπορεί να έχουν διαφορετικές απόψεις, αλλά έχουν μια πολύ φιλική σχέση.

Β. ΜΟΥΡΤΗΣ (ΑΠΕ): Κύριε Πρόεδρε, κατά την επίσκεψή σας στην Ιαπωνία, είχατε θέσει το θέμα Συνόδου Κορυφής Ε.Ε.-Ασίας. Το θέμα αυτό το συζητήσατε τώρα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ το είχα θέσει σε σχέση με την Ιαπωνία. Αλλά, σας είπα ότι με την Κίνα υπάρχει συνάντηση Κορυφής, η οποία πραγματοποιείται το Φθινόπωρο κάθε έτους. Εμείς, ως Προεδρία, θα κληθούμε εκεί και για να προετοιμάσουμε την αιζέντα.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Εμείς έχουμε συνάντηση ως τριόικα στο Πεκίνο, το Φλεβάρη του 2003, σε επίπεδο υπουργών Εξωτερικών.

Π. ΛΑΜΨΙΑΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, σας εκφράζει η δήλωση του κ. Λαλιώτη για τον κ. Αλέκο Παπαδόπουλο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα πριν ότι δεν απαντώ σε θέματα που αφορούν το εσωτερικό. Είναι σαφές αυτό.

Δ. ΜΠΟΤΩΝΗΣ (ΧΩΡΑ): Κύριε Πρόεδρε, σε αθηναϊκή εφημερίδα, ο κ. Αραφάτ εκφράζει την άποψη ότι θα μπορούσε η χώρα μας να διοργανώσει και μάλιστα για συμβολικούς λόγους μια Διάσκεψη για το Μεσανατολικό στη Θεσσαλονίκη.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η χώρα μας μπορεί να διοργανώσει μια τέτοια Διάσκεψη. Όμως, η χώρα μας δεν πρόκειται να διοργανώσει μια τέτοια Διάσκεψη, εάν δεν υπάρχει συγκατάθεση από όλες τις πλευρές και δεν υπάρχει και μια δυνατότητα η Διάσκεψη αυτή να οδηγήσει κάπου.

Γ. ΨΑΡΟΠΟΥΛΟΣ (ATHENS NEWS): Κατά τη συνάντησή σας με τον Πρωθυπουργό της Κίνας, είχατε αρχίσει να κάνετε ένα σχόλιο για τη διεθνή κατάσταση, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί ύστερα από τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου. Θα μπορούσατε να το ολοκληρώσετε, καθώς και την αντίδραση του Κινέζου Προέδρου;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το θέμα της τρομοκρατίας το θίξαμε σε σχέση με το διεθνές επίπεδο. Εξήγησα πως μετά την 11^η Σεπτεμβρίου έχουν αλλάξει, κατά πολύ, τα διεθνή δεδομένα. Οτι ενώ παλιά το ΝΑΤΟ ήταν μια αμυντική συμμαχία, η οποία θα δρούσε σε περίπτωση πολέμου, τώρα προσλαμβάνει όλο και περισσότερο έναν πολιτικό χαρακτήρα και ότι οι πολεμικές δραστηριότητες πλέον, όπως έδειξε το Αφγανιστάν, αναλαμβάνονται από τις ΗΠΑ. Επιπροσθέτως, κάτω από αυτές τις συνθήκες, η συνεργασία καθίσταται όλο και πιο εύκολη, με την έννοια της πολιτικής συνεργασίας. Ακόμη, επεσήμανα ότι υπάρχει ανάγκη να προσέξουμε αυτό που είπα πριν, να υπάρχει ένας πολυπολικός κόσμος, που να φροντίζει για ισορροπίες. Τόνισα, επίσης, ότι υπό αυτές τις συνθήκες, όπως διαπιστώνουμε όλοι, υπάρχει ο κίνδυνος, κρίσεις που εκδηλώνονται να μην τυγχάνουν τόσης προσοχής ή να μην εξετάζονται υπό την προοπτική της ευρύτερης αντιπαράθεσης ή του ευρύτερου

σχεδιασμού και ως εκ τούτου να μην επιλύονται. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το Μεσανατολικό, το οποίο «σέρνεται» για τόσο καιρό και δεν υπάρχει μια αποφασιστική παρέμβαση ή εν πάση περιπτώσει μια παρέμβαση που θα οδηγούσε επιτέλους στη λύση του.

Ο Πρόεδρος της Κίνας, αναφερόμενος επί αυτών των θεμάτων, μίλησε για την αντιπαράθεση Ινδίας-Πακιστάν, όπως σας είπα πριν. Ο κ. Ζεμίν υπογράμμισε την αναγκαιότητα εξεύρεσης λύσης και σε αυτή την ευαίσθητη περιοχή του κόσμου, διότι και αυτή η αντιπαράθεση μπορεί να οδηγήσει σε σύρραξη, η οποία θα έχει πολύ αρνητικές επιπτώσεις και για τις δύο χώρες. Φυσικά, μια τέτοια αντιπαράθεση θα αφορά και την Κίνα, αλλά και ευρύτερα τον κόσμο.

Μπορώ, λοιπόν, να συνοψίσω, ως μια εκτίμηση για την εξέλιξη της διεθνούς κατάστασης, ότι υπήρχε μια σύμπτωση απόψεων σε ορισμένες γενικές γραμμές, διότι βέβαια δεν υπεισήλαμε σε λεπτομέρειες και δεν μπορώ να ισχυριστώ κάτι τέτοιο. Εν πάση περιπτώσει, θεωρώ την όλη συζήτηση θετική από της άποψης της συνειδητοποίησης για τις πραγματοποιούμενες αλλαγές διεθνώς, που αναμφισβότως συνεπάγεται εγρήγορση για την ειρήνη, αλλά και μια διαφορετική προσέγγιση στα προβλήματα, καθισταμένης απαραίτητης της πολιτικής συνεργασίας, που να υπερβαίνει τα προϋπάρχοντα στενά πλαίσια.

Τ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (ALPHA T.V.): Κύριε Πρόεδρε, επειδή είχε γίνει πολλή συζήτηση για την αναβολή προηγούμενων ταξιδιών σας στην Κίνα, θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν σχολιάστηκε αυτό και εάν εσείς, από την υποδοχή που είχατε, δεν το έχουν «κρατήσει».

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν σχολιάστηκε καθόλου. Διότι πιστεύω ότι, όσον αφορά την πρώτη αναβολή, λόγω του σεισμού, εξελήφθη ως απολύτως αυτονόητη. Όσον αφορά τη δεύτερη αναβολή, επειδή προφανώς αντελήφθησαν ότι υπάρχει κάποιο πολιτικό θέμα στην Ελλάδα, το θεώρησαν και αυτό ως λογικό, θα έλεγα. Με δυό λόγια μπορώ να σας πω ότι χάρηκαν με την εδώ παρουσία μου. Και όπως σας είπα, μου απηύθυναν εκ νέου πρόσκληση να επισκεφθώ την Κίνα.

Α. ΜΟΣΧΟΒΑΣ (ΚΕΡΔΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ρωτήσω πώς σχολιάζει η ελληνική κυβέρνηση τις νέες προκλητικές δηλώσεις του υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας Ισμαήλ Τζεμ; Και μια διευκρινιστική ερώτηση: Ο κ. Αλέκος Παπαδόπουλος σας είχε εκ των προτέρων ενημερώσει, πριν προβεί σε αυτές τις δηλώσεις;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όσον αφορά τη δεύτερη ερώτησή σας: Καμία δήλωση σε σχέση με τον κ. Παπαδόπουλο. Για την πρώτη ερώτησή σας, θα σας απαντήσει ο υπουργός Εξωτερικών.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Δεν έχω δει το κείμενο των δηλώσεων του κ. Τζεμ λεπτομερώς, διότι είμαστε συνεχώς σε συσκέψεις. Πάντως, έχω να σας πω ότι οι δημόσιες δηλώσεις της Τουρκίας είναι ίδιες εδώ και πολύ καιρό.

Δεν έχουν αλλάξει. Το θέμα είναι να υπάρξει πολιτική βούληση, να προχωρήσει η επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Αυτό είναι το ζητούμενο. Νομίζω ότι πέραν των δηλώσεων πρέπει να δούμε την ουσία.

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ (ANTENNA T.V.): Κύριε Πρόεδρε, απ' αυτό το περίφημο «βουνό της κυβερνητικής μακροζωΐας» που σας είπαν οι Κινέζοι και μας είπατε κι εσείς με τη σειρά σας, θα ήθελα να ρωτήσω εάν η ελληνική φιλοσοφία είναι διαφορετική σε αυτό το θέμα, από την κινεζική.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η ελληνική και η κινεζική φιλοσοφία έχουν αρκετά κοινά σημεία, δεν μπορώ να σας μιλήσω για διαφορές. Έχουν, για παράδειγμα, μια κοινή αναφορά στο «παν μέτρον άριστον», που αφορά τα πάντα. Έχουν, επίσης, μια κοινή αναφορά στη σωκρατική σκέψη ότι τα πράγματα χρειάζονται μια ανάλυση, μια «μαιευτική», όπως έλεγε ο Σωκράτης και ότι με τη λογική και σιγά-σιγά μπορείς να καταφέρεις πολλά περισσότερα, παρά με την επιθετικότητα και την άμεση παρέμβαση.

Πριν κλείσω, να σας πω και κάτι πιο χαλαρό: Με απασχολούσε το ερώτημα, ίσως κι εσάς να σας απασχόλησε, πώς γράφονται τα ξένα ονόματα με κινεζικούς χαρακτήρες. Στην Ιαπωνία υπάρχουν, πέρα από τα ιδεογράμματα, υπάρχουν και εκείνα που είναι ηχητικά, που εμπεριέχουν ήχους. Δηλαδή, για παράδειγμα, το όνομά μου «Σημίτης» ή «Καρελιάς» ή «Ευσταθιάδης», αποτυπώνονται με τα ανάλογα ηχητικά ιδεογράμματα. Καμία δυσκολία μέχρις εδώ.

Οι Ιάπωνες μου είχαν πει ότι δεν ισχύει το ίδιο για την Κίνα, όπου δεν υπάρχουν ιδεογράμματα που εκφράζουν ήχους και γι αυτό πρέπει, για κάθε επισκέπτη, να φτιάξουν ένα ιδεόγραμμα, το οποίο, κατά κανόνα, συνδυάζεται με τον ήχο του ονόματος. Θυμούνται ότι οι Ιάπωνες μου είχαν πει πως «ταλαιπωρήθηκαν» για να βρουν το ιδεόγραμμα του Κλίντον και εν τέλει βρήκαν ένα ιδεόγραμμα που αναφέρεται στο σαξόφωνο και τη μουσική.

Ρώτησα, λοιπόν, εγώ τους Κινέζους πώς είναι το ιδεόγραμμα του ονόματός μου «Σημίτης». Όπως ίσως γνωρίζετε, κάθε ιδεόγραμμα είναι και μια συλλαβή. Στα κινεζικά κάθε λέξη είναι και μια συλλαβή. Το όνομα «Σημίτης» έχει τρεις συλλαβές και το «**ς**» θεωρείται τέταρτη συλλαβή. Ψάχνουν, λοιπόν, να βρουν ένα ιδεόγραμμα για κάθε συλλαβή. Το «**ΣΗ**» σημαίνει «**δύση**» στα κινεζικά. Έτσι φτιάχνουν το ιδεόγραμμα της δύσης. Το «**ΜΙ**» σημαίνει «**ρύζι**». Παίρνουν, επομένως, το ιδεόγραμμα του ρυζιού. Το «**ΤΗ**» σημαίνει κάτι το «**συνδεδετικό**», κάτι που συνδέει. Και το «**ς**» σημαίνει «**τώρα**». Κατά σειρά έχουμε: **ΔΥΣΗ-ΡΥΖΙ-ΣΥΝΔΕΣΗ-ΤΩΡΑ. Να το ερμηνεύσω; ΔΥΣΗ είμαστε εμείς. ΡΥΖΙ είναι οι Κινέζοι. ΣΥΝΔΕΣΗ σημαίνει η Ελλάδα με την Κίνα ΤΩΡΑ.**

Σας ευχαριστώ.